

Snuffeltuinen: waar honden weer écht hond mogen zijn

In onze moderne wereld krijgen honden steeds minder de kans om op hun eigen manier de omgeving te verkennen. We wandelen gehaast, trekken aan de lijn en vergeten hoe belangrijk het is om even stil te staan zodat een hond kan snuffelen. Het Snuffeltuinen Initiatief wil dat veranderen door honden een plek te bieden waar ze volledig zichzelf mogen zijn.

Wat is een Snuffeltuin?

Een Snuffeltuin is een veilige, omheinde plek (binnen of buiten) waar een hond in vrijheid, ongedwongen en in zijn eigen tempo zijn neus en andere zintuigen kan gebruiken. Dit gebeurt zonder tussenkomst van de begeleider en zonder aanwezigheid van andere honden of mensen. Het is een plek waar een hond volledig hond mag zijn — zonder druk, zonder verwachtingen.

Waarom is snuffelen zo belangrijk?

De neus is het meest ontwikkelde zintuig van de hond. Via geuren verzamelen honden informatie, verwerken ze prikkels en komen ze tot rust. Toch krijgen veel honden in het dagelijks leven maar beperkt de kans om echt te snuffelen. Snuffelen is een natuurlijke behoefte en een belangrijk onderdeel van hoe honden de wereld begrijpen. Een Snuffeltuin biedt honden wél die ruimte: een rustige omgeving waar ze ongestoord kunnen onderzoeken, hun zintuigen kunnen gebruiken en op hun eigen manier keuzes kunnen maken. Dat helpt hen om spanning los te laten, zelfvertrouwen op te bouwen en in balans te komen.

Hoe werkt een bezoek aan een Snuffeltuin?

Bij een bezoek aan een Snuffeltuin gaat de hond los van de lijn, zodat hij vrij kan bewegen en op zijn eigen manier kan onderzoeken. De begeleider blijft op afstand en bemoeit zich niet met de hond. Dat is een essentieel onderdeel van het concept: de hond krijgt de ruimte om zelf keuzes te maken, zonder sturing of verwachtingen.

De begeleider observeert alleen wat de hond doet, welke lichaamstaal hij laat zien en welke plekken hem aantrekken of juist wat hij spannend vindt. De duur van een bezoek verschilt per Snuffeltuin en per hond. Sommige honden zijn na korte tijd klaar, terwijl andere honden langer de tijd nemen — zeker als ze vaker in dezelfde Snuffeltuin komen en zich er vertrouwd voelen.

Hoe ziet een Snuffeltuin eruit?

Elke Snuffeltuin is anders. De locatie, inrichting en materialen verschillen per tuin, maar ze hebben één belangrijk uitgangspunt gemeen: een Snuffeltuin is zo ingericht dat de hond al zijn zintuigen kan gebruiken en op een natuurlijke manier kan onderzoeken.

Voorbeelden van zintuigprikkelers:

Ruiken (neus):

Natuurlijke geuren zoals kruiden zoals rozemarijn of salvia, of dierengeuren zoals schapenwol of paardengeur. (paardenharen in een zak of bijv. een zadeldekje of borstels) of wat dacht je van een kattenkrabpaal.

Horen (geluiden):

Zachte geluidselementen zoals een houten windgong of ritselede materialen, en natuurlijke geluiden van vogels.

Zien (visuele prikkels):

Vogelhuisjes, objecten, struiken, bossages, een klein huisje of andere elementen om te onderzoeken.

Voelen (tast):

Verschillende ondergronden zoals gras, zand, houtsnippers, boomstammen om op te klimmen of takken of bezemstelen om overheen te lopen (o.a. ook goed voor beter lichaamsbewustzijn)

Smaak:

Eetbare plantjes zoals aardbeien of besjes en altijd vers water om te drinken.

Een Snuffeltuin is dus geen speelveld, maar een zintuigentuin waar honden op een rustige, natuurlijke manier worden uitgedaagd.

Waarom is dit zo waardevol voor honden (en dus ook voor Shelties)? Een Snuffeltuin sluit aan bij de natuurlijke behoeftes van honden. Snuffelen, onderzoeken, keuzes maken en in alle rust hun zintuigen gebruiken helpt honden om spanning los te laten, zelfvertrouwen op te bouwen en prikkels beter te verwerken. Het geeft honden de kans om op een ontspannen manier hun omgeving te verkennen, zonder druk of verwachtingen.

Veel eigenaren zien na een bezoek:

- meer ontspanning
- meer balans
- meer zelfvertrouwen, waardoor honden beter kunnen omgaan met lastige situaties in het dagelijks leven

Ontwikkeling van het Snuffeltuinen Initiatief

De eerste Snuffeltuin ontstond in 2017: Snuffeltuin St. Franciscus in Ohe en Laak. In datzelfde jaar werd het Snuffeltuinen Initiatief opgericht. Inmiddels zijn er 23 Snuffeltuinen in Nederland, verspreid over verschillende provincies, twee in België, één in Duitsland (Gangelt, bij Sittard) — Snuffeltuin Bella, de nieuwe Snuffeltuin van Birgitta, oprichter van het initiatief

De vraag is groot: sommige Snuffeltuinen zijn maanden van tevoren volgeboekt. Ook dierenasielen gebruiken Snuffeltuinen steeds vaker, zoals het asiel in Kaiserslautern, waar de tuin zelfs wordt ingezet voor revalidatie.

Zelf ervaren?

Op www.snuffeltuinen.com vind je een overzicht van alle aangesloten Snuffeltuinen. Daar kun je kijken of er bij jou in de buurt een Snuffeltuin zit en hoe je kunt reserveren.

Wil je zelf een Snuffeltuin maken? Dan is er ook een online workshop “Snuffeltuin voor je hond maken” beschikbaar. Voor meer informatie kun je mailen naar: snuffeltuinen@hotmail.com

Snuffeltuinen laten zien hoe waardevol het is om honden de ruimte te geven om hun natuurlijke gedrag te volgen. Voor veel honden — en zeker ook voor Shelties — is het een ervaring die rust, plezier en welzijn brengt.

Kimo en Sep in de snuffeltuין

Na contact te hebben gehad met Birgitta om te vragen of ze een artikel wilde schrijven voor de Sheltie Shelter over snuffeltuinen in Nederland (en over de grens), was ik ook wel benieuwd hoe onze eigen hondjes een snuffeltuין zouden vinden. Birgitta beheert de website www.snuffeltuinen.com en is eigenaar van een snuffeltuין in Gangelt. Birgitta heeft contact gezocht met Esther in Breda met de vraag of mijn hondjes mochten komen snuffelen in de snuffeltuין Pawsitive. Esther heeft een dag- en vakantieopvang voor honden en heeft een snuffeltuין aan huis.

Op 19 mei stond onze afspraak gepland en het weer werkte mee. Het was droog en de zon liet zich zelfs zien. We werden hartelijk ontvangen door Esther in de snuffeltuין. Omdat Kimo en Sep elkaar vooral met rust laten mochten ze tegelijk gaan snuffelen in de tuin. Er is echt van alles te zien en te ruiken in de tuin. Er zijn verschillende ondergronden, obstakels, grote en kleine banden, steenpartijen, planten en kruiden. Een mooie snuffelmuur die is opgebouwd uit verschillende stenen en potjes en dergelijke. Esther heeft een aantal koekjes in de tuin verstopt, maar er zijn ook genoeg andere geurtjes te ontdekken in de tuin.

Nadat het hek goed op slot zat en de riem en halsband af waren, mochten Kimo en Sep op ontdekkingsstocht. Geweldig om te zien dat ze de tijd nemen om alles te ontdekken en te onderzoeken. Vooral Sep vond alles heel interessant en zijn neus maakte echt overuren. In de tuin heerst er rust en Kimo en Sep konden zelf in eigen tempo bepalen wat ze gingen onderzoeken. Na zo'n 50 minuten was Sep uitgesnuffeld en moe van alle indrukken en kwam naast de picknick bank liggen.

Het mooie van deze snuffellocatie is dat de honden in de dagopvang ook gebruik maken van de snuffeltuין voor de afwisseling. Elke week komen er honden vanuit het dierenasiel in Breda om hier te snuffelen en even een andere omgeving te ontdekken en hun neus te kunnen gebruiken. De snuffeltuין is goed omheind en angstige en onzekere honden kunnen hier meer zelfvertrouwen krijgen.

Het was een mooie ervaring voor Kimo en Sep en de rest van de middag hebben ze uitgeteld in hun mandje gelegen. Birgitta en Esther bedankt dat we mochten komen snuffelen.

Carla (Kimo en Sep)

